A°. 1816. N°. 115.

LEYDSE COURANT.

MAANDAG DEN 23 SEPTEMBER.

WIJ WILLEM, *bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz. enz. enz.*

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging hebben genomen, dat, volgens artikel 26 der wet van 11 Februarij dezes jaars, over de geheele uitgestrektheid van het Rijk, een algemeen systeem van Indirecte Belastingen moet worden ingevoerd;

Zo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Alle de Indirecte Belastingen, welke in de Noordelijke en Zuidelijke Provincien worden geheven, de belastingen op de buitenlandsche Producten daaronder begrepen, en, voor zo verre dezelve, met de Noordelijke Provincien betreft, zijn bunschreven in Onze Publicatie van den 23 December 1813, art. 18—31, en, ten aanzien der Zuidelijke Provincien, zo als dezelve zijn vastgesteld, bij Onze besluiten van den 27 October 1814, van den 10 Januarij en den 18 Augustus 1815 en van den 02 Februarij 1816, zullen worden vervangen door de navolgende belastingen op

Het Zout;
De Zeep;
De Wijnen;
Het buitenlandsch Gedisteleerd;
Het binnenlandsch Gedisteleerd;
De Bieren;
De Azijnen;
De Turf;
De Steenkolen;
Het binnenlandsch Lastgeld;
De Waag, en
De Rondemaat;

welke zullen worden geheven bij de fabricatie, bij den invoer, bij de aflevering, bij het gebruik of op zodanige andere wijze en tot zulk eene hoogte, als nader, bij de bijzondere wetten, wordt bepaald.

2. De oude middelen, welke door het nieuwe stelsel van algemeene belastingen worden vervangen, zullen niettemin gepercipieerd blijven tot aan de dadelijke invoering van hetzelve, ten einde daardoor geenerlei stilstand in de heffing dier belastingen worde veroorzaakt.

3. De afhuitinge der oude middelen van belasting zal geschieden overeenkomstig de grondbeginselen van de thans nog op dezelve impositien bestaande wetten en verordeningen.

4. De introductie der nieuwe middelen zal worden gedaan overeenkomstig de grondbeginselen, vervat in de wetten tot het nieuwe belasting-stelsel behoorende.

5. De aanpeilingen, tot afhuiting der oude impositien, zullen tevens strekken tot opening der nieuwe, en in alle gevallen gelijktijdig voor beide moeten bewerkstelligd.

6. De termijnen van betaling der credieten, welke, ten gevolge der afschaffing der oude middelen, cessieren, zullen, behoudens de vereischte zekerheid voor de Schatkist, niet korter worden gesteld dan die, welke voor de credieten der nieuwe middelen bepaald zijn.

De facilitesten, bij de nieuwe wetten gegeven, zullen toepasselijk worden gemaakt op de onderwerpen van heffing der oude afgeschafte middelen, in zo verre dezelve hier voor vatbaar zijn, en de credieten, naar billijkheid, worden verlengd voor de impost subject-speciën, bij aanpeil gevonden.

7. Tot dat de algemeene wet, omtrent de judicature van verschillen en overtredingen op het stuk van alle belastingen, zal zijn daargesteld, zal de voorz. Judicature provisioneel blijven op den voet, zo als dezelve thans, zo in de Noordelijke als de Zuidelijke Provincien des Rijks, bestaat.

8. Aan den Koning is voorbehouden, om, ingeval, ten gevolge van het onderscheid der even gedachte judicature in de Noordelijke en Zuidelijke Provincien eenige bedenkingen mogten ontstaan, omtrent dezelve, tot aan de invoering der algemeene wet, bij het vorig artikel vermeld, nadere beschikking, hetzij tot afdoening van onzekerheid of verschil over de jurisdictie of anderzins, te maken, als tot den rigtigen gang der justitie nodig zal zijn, zonder dat die beschikking aan de merites der zaak zelve, als welke altoos aan de beoordeeling van den Regter wordt overgelaten, immer prejudicie toebrenge.

9. De straffen, wegens overtredingen, begaan tegen verordeningen op den aanpeil en den overgang der middelen van belasting, zullen geregeld worden volgens den maatstaf en de bepalingen van het nieuwe stelsel.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geinsereerd, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven in 's *Gravenhage* den 15 September des Jaars 1816, het derde van Onze Regering.

(*geteekend*) WILLEM.

Van wege den Koning,
(*geteekend*) A. R. FALCK.

De CONCEPT-WET *over het* MUNTWEZEN *in de Zitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van den* 18 *dezer, met* 50 *tegen* 23 *stemmen aangenomen, is van dezen inhoud:*

WIJ WILLEM, *bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz. enz. enz.*

Alzo wij in aanmerking genomen hebben dat den eenen kant, de verscheidenheid van Muntspecien, die in de verschillende Provincien van Ons Rijk zijn circulerende, mitsgaders de nadeelen en ongelegenheden, welke daar uit, zo wel voor de algemeene Schatkist, als voor de Ingezetenen des Rijks, zijn voortspruitende, in het bijzonder om dat vele dier Muntspecien geenszins, als 's Rijks munten kunnen worden beschouwd, maar enkel getolereerd en volgens bepaalde Tarieven aangenomen worden; en, aan den anderen kant, de voordeelen, die en uit eenheid van Munten, en een wel ingerigt en eenvoudig muntstelsel, voor het Rijk en onze goede Onderdanen, zullen ontstaan;

Zo is het, dat Wij, in alle die ongelegenheden willende voorzien, en het goedvinden van 's Rijks Ingezetenen, ook in dit stuk, willende behartigen, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan te ordonneren en te statueren, gelijk Wij ordonneren en statueren bij deze, hetgeen volgt:

Art. 1. 's Rijks Muntspecien zullen voortaan bestaan uit zilveren en gouden Speciebeuningen, uit koperen Stukken, en uit zilveren en gouden Nieuwe-penningen.

2. 's Rijks zilveren Munt-speciën zullen zijn:

1. De *Gulden*, als Munt-eenheid, van dezelfde *intrinsique* waarde als de voormalige Generaliteits-Gulden, in de Noordelijke Provincien gemunt, en derhalve houdende twee honderd tien [9 gramma's en 613 milligramma's] fijn zilvers vervolgens stukken van drie Guldens, te gelijke alloije als de Gulden, en in gewigt naar advenant.

De verdeeling van den Gulden, dat is van de *Munt-eenheid*, zal zijn tiendeelig, wordende de Gulden vooronderstelt te bestaan uit honderd deelen, genoemd *cents*.

2. De onderdeelen van den Gulden zullen zijn:
Stukken van een halven Gulden, of *vijftig* cents.
Stukken van een kwart Gulden, of *vijf-en-twintig cents*.
Stukken van een tiende Gulden, of *tien cents*.
Stukken van een twintigste Gulden of van *vijf cents*.

3. De koperen stukken zullen zijn *cents* of honderdste gedeelten van den Gulden, en *halve cents* of twee honderdste gedeelten van den Gulden.

3. De gouden Penningen zullen zijn stukken van tien Guldens.

4. De zilveren stukken zullen, op den volgenden voet, gemunt worden.

De Gulden zal houden een gewigt van zeven engelsch troolsch, [10 gramma's en 766 milligramma's] en gealloijeerd zijn op $\frac{821}{1000}$, beide uiterlijk en zonder remedie, op dat dezelve aldus zonde houden 200 azen [9 gramma's en 613 milligramma's] fijn zilver.

De stukken van drie Guldens, en die van 50 cents of de halve Gulden, zullen zijn te gelijken alloije en in gewigt naar advenant.

De kwart Gulden, of het stuk van 25 cents, zal zijn ten alloije van $\frac{720}{1000}$, en houden een gewigt van 88 azen, [4 gramma's en 230 milligramma's] om aldus eenen klomp fijn zilver van 50 azen [2 gramma's en 403 milligramma's] te bevatten.

Het stuk van 10 Cents, of van 20 cents, en dat van $\frac{1}{20}$ Gulden of van 5 cents, zullen zijn te gelijken alloije als de kwart Gulden en ten gewigte naar advenant.

5. De koperen Muntstukken, of cents en halve cents, zullen vervaardigd worden uit zuiver koper, ten gewigte van 80 [3 gramma's en 845 milligramma's] en 40 [1 gramma en 922 milligramma's] azen, het stuk respectivelijk.

6. De gouden Penning van tien guldens, zal gemunt worden ten alloije van $\frac{900}{1000}$, en ten gewigte van 140 azen, [6 gramma's en 749 milligrammes] zonder remedie.

7. De Beeldenaar der Standpenning zal zijn als volgt:

Op de voorzijde 's Konings Borstbeeld, met het randschrift: *Willem, Koning der Nederlanden, Groot-Hertog van Luxemburg*, met zodanige verkorting in de woorden, als de grootte der stukken zal vereischen.

Op de keerzijde het Wapen des Rijks tusschen de getallen

10 . . . . guldens
3 . . . . ——
1 . . . . gulden
$\frac{1}{2}$ . . . . ——

Het randschrift *Munt van het Koningrijk der Nederlanden*, en het jaartal met de noodige verkorting in woorden.

Op de stukken van eenen Gulden en van eenen halven Gulden, zal onder het Wapen staan 100 *cents*, of 50 *cents*, respectivelijk.

Gemelde stukken zullen gemunt worden in den ring met een rand van ingedrukte letters, bevattende de woorden *God zij met Ons*.

De stukken van 25, van 10 en van 5 *cents*, gelijk mede de koperen stukken van een *cent* en van een halve *cent*, zullen op de voorzijde slechts vertoonen een gekroonde W, en op de keerzijde het Wapen des Rijks tusschen de letters

25 . . . 10 . . . 5 . . . 1 . . . ½ &c.

de drie eerstgemelde zullen gerand zijn.

8. De Negotie-penningen zullen zijn die, welke in de Noordelijke Provincien des Rijks gemunt zijn, en wel zonder eenige verandering hoe genaamd, in derzelver grootte, gehalte en gewigte te weten:

De zilveren Ducaat op een gewigt van 18 engels $\frac{648}{1000}$ azen, [28 gramma's en 78 milligramma's], en gealloijeerd op 10 penningen 10 grein [$\frac{903}{1000}$], beide genomen op de uiterste remedie: de zilveren Rijder op een gewigt van 21 engels $\frac{548}{1000}$ azen [32 gramma's en 574 milligramma's], en gealloijeerd op 11 penningen 24 grein [$\frac{917}{1000}$] beide genomen op de uiterste gemeldes; en de gouden Ducaat op een gewigt van 2 engels $\frac{999}{1000}$ azen [3 gramma's en 494 milligramma's], en in de gehalte houdende 23 karaat 2 grein [$\frac{958}{1000}$], beide genomen op de uiterste remedie.

9. De Beeldenaar der Negotie-penningen zal zijn als volgt:

Voor den zilveren Ducaat, als van ouds, een gehamaste man, houdende in de linkerhand, voor de knie, het Wapen des Rijks; het randschrift *Mon. Arg. Reg. Belgii*; op de keerzijde het Wapen des Rijks tusschen de letters, die het jaartal maduiken, met een randschrift

(*Lijst vervolgt op de laatste bladzijde.*)

---

15. In de Zuidelijke Provincien zullen, met den eersten December aanstaande, de *Brabandsche* 's Rijks Schatkist en hare Circulatie aangenomen worden, op den voet van zeven- en veertig en een vierde *cents* van den Nederlandschen Gulden of van den Gulden Brabandsch Wisselgeld, of in andere woorden, ieder Nederlandsche Gulden en ieder Gulden Brabandsch Wisselgeld zullen gehouden worden te bedragen 2 francs 11 centimes en zullen alles met dien verstande echter, dat al de Ordonnantien, Asfignatien en Mandaten, ten laste van 's Rijks Schatkist loopende, welke gedateerd zijn vóór den eersten December 1816 en gestreken zullen worden op de wijze, thans bij de Schatkist gebruikelijk.

16. Alle andere Munten zullen als Vreemd worden beschouwd, en zullen niet in 's Rijks Schatkist aangenomen worden.

17. De Penningen, als Negotie-Penningen in de Noordelijke Provincien gemunt en hier boven opgenoemd, zullen provisioneel in 's Rijks Schatkist kunnen worden aangenomen, volgens de bestaande *Placards* en de Koperen Stukken, volgens de bepalingen van Particulieren worden gemunt.

De Ordonnantie der Dijk-Gelden, enz. zullen voor zoverre dezelve niet strijdig zijn met de bepalingen van deze Wet, blijven bestaan.

Voor den zilveren Rijder zal op de voorzijde, dezelfde Ridder te paarde aangebragt worden, als op den voorzijde van den Gulden, met dien verstande echter, dat in de Omschrift, in plaats van *Mon. Arg. Reg. Belgii*, op den Rijder gesteld worde *Mon. Arg. Belgii ad Legem Imperii*.

Voor den gouden Dukker, op de voorzijde de gehaastte man, mede houdende in de linkerhand, die het jaartal aanduiden, met het randschrift: *Concordia res parvæ Crescunt*; als van ouds op de keerzijde binnen krans gewapend vierkant, de letters *Mon. Arg. Belgii ad Legem Imperii*.

10. De Negotie-penningen zullen alleen voor zoveel worden aangenomen, als zij zullen worden gehouden in de Noordelijke Provincien des Rijks.

11. De Negotie-penningen zullen alleen voor zoveel worden aangenomen, als zij zullen worden gehouden in de Noordelijke Provincien des Rijks.

De Ordonnantie der Dijk-Gelden, enz. zullen voor zoverre dezelve niet strijdig zijn met de bepalingen van deze Wet, blijven bestaan.

Voor den zilveren Rijder zal op de voorzijde, dezelfde Ridder te paarde aangebragt worden, als op den voorzijde van den Gulden, met dien verstande echter, dat in de Omschrift, in plaats van *Mon. Arg. Reg. Belgii*, op den Rijder gesteld worde *Mon. Arg. Belgii ad Legem Imperii*.

Voor den gouden Dukker, op de voorzijde de gehaastte man, mede houdende in de linkerhand, die het jaartal aanduiden, met het randschrift: *Concordia res parvæ Crescunt*; als van ouds op de keerzijde binnen krans gewapend vierkant, de letters *Mon. Arg. Belgii ad Legem Imperii*.

10. De Negotie-penningen zullen alleen voor zoveel worden aangenomen, als zij zullen worden gehouden in de Noordelijke Provincien des Rijks.

11. De Negotie-penningen zullen alleen voor zoveel worden aangenomen, als zij zullen worden gehouden in de Noordelijke Provincien des Rijks.

De Ordonnantie der Dijk-Gelden, enz. zullen voor zoverre dezelve niet strijdig zijn met de bepalingen van deze Wet, blijven bestaan.

Voor den zilveren Rijder zal op de voorzijde, dezelfde Ridder te paarde aangebragt worden, als op den voorzijde van den Gulden, met dien verstande echter, dat in de Omschrift, in plaats van *Mon. Arg. Reg. Belgii*, op den Rijder gesteld worde *Mon. Arg. Belgii ad Legem Imperii*.

Voor den gouden Dukker, op de voorzijde de gehaastte man, mede houdende in de linkerhand, die het jaartal aanduiden, met het randschrift: *Concordia res parvæ Crescunt*; als van ouds op de keerzijde binnen krans gewapend vierkant, de letters *Mon. Arg. Belgii ad Legem Imperii*.

10. De Negotie-penningen zullen alleen voor zoveel worden aangenomen, als zij zullen worden gehouden in de Noordelijke Provincien des Rijks.

11. De Negotie-penningen zullen alleen voor zoveel worden aangenomen, als zij zullen worden gehouden in de Noordelijke Provincien des Rijks.

De Ordonnantie der Dijk-Gelden, enz. zullen voor zoverre dezelve niet strijdig zijn met de bepalingen van deze Wet, blijven bestaan.

RUSLAND.

ASTRACAN den 7 Augustus. De Persische Ambassadeur, Mursa Abul Hás-san Chan, is den 18 July op zijne terugreis van Petersburg hier aangekomen, na reeds te Tschernojar, op de grenzen van dit Gouvernement, door eenige ambtenaars plegtig onthaald te zijn. Bij zijne komst alhier was het onthaal nog veel luisterrijker; den 20. gaf de Adel hem een prachtig middagmaal van 175 Converts ten huize van den Burgerlijken Gouverneur, onder muzijk en zang: bij het uitbrengen der gezondheid van den Keizer en zijn huis, alsmede van den Schach van Persie, wierd een Salvo van 102 schoten gedaan. Onder verscheidene andere feesten gaven ook den 23sten de Russische, den 25sten de Armenische, en den 28sten de Persische Kooplieden een middagmaal, telkens in groot gezelschap. De Ambassadeur was zeer verwonderd hier zo vele Persische handelaars, uit alle Persische Provincien, en zo veel deelneming derzelve aan den handel dezer Stad te zien. Wanneer den Ambassadeur geene feesten gegeven wierden, bezocht hij geregeld den Schouwburg. Hij keerde den 2de dezer naar zijn Vaderland terug, zeer voldaan over het hem aangedaan prachtig onthaal.

PETERSBURG den 31 Augustus. Z. M. de Keizer, wiens reis ten oogmerk heeft, den toestand der binnenlandsche Provincien, die het meest door den oorlog geleden hebben, en dadelijke hulp behoeven, zelf op te nemen, en in Warschaw door Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid den loop der nieuwe Staats-inrigting, en het geluk zijner nieuwe onderdanen te verzekeren, is den 25 te Twer aangekomen, en den 26 van daar vertrokken. Hoogstdeszelfs Broeder, de Grootvorst Nicolaus, is in eene tegenovergestelde rigting door Mosaisk en Smolensk gereisd. De Grootvorstin Maria, Zuster der Keizers, zal met Hoogstderzelver Echtgenoot, den Erfprins van Weimar, morgen naar Duitschland vertrekken.

Op het Landgoed van Mevrouw van Elisejew, in het Gouvernement van Wolonesch, worden thans *Shawls* en Kanten gefabriceerd, die aan de Turksche niets toegeven, en waarvan de Minister van binnenlandsche Zaken eenige aan den Keizer heeft voorgelegd, die zijne tevredenheid aan de Eigenares door een prachtig geschenk heeft betoond.

POLEN.

WARSCHAW den 2 September. Eergister avond is Z. K. H. de Grootvorst Constantyn alhier uit Petersburg weder aangekomen.

Z. M. de Keizer van Rusland, onze Koning, heeft aan den Onder-Koning doen verklaren, dat hij verlangde, de vrijwillige bijdragen der inwoners tot het oprigten eener Eerepoort, liever tot ondersteuning der invalide Krijgslieden en der Armen besteed te zien, daar Z. M. deszelfs intogt in Polen niet als overwinnaar en bedwinger der volken, maar als vader zijner nieuwe onderdanen wilde doen.

De Prefect- en Onderprefectschappen zijn hier afgeschaft, en door de aloude Woiwoodschaps-Commissien vervangen.

Het regent hier bijna dagelijks. Het begin van den oogst was tamelijk gunstig; maar het einde geeft treurige uitzigten. De vroegere veldvruchten nochtans zijn bij schoon weder gelukkig ingekomen.

DEENEMARKEN.

KOPENHAGEN den 10 September. Men verhaalt, volgens Koopmansberigten, dat de Kapitein van een Schip, hetwelk uit een Americaansche Haven naar Smijrna bestemd was, met den Super-Cargo door de manschap vermoord is, die daarop de aan boord zijnde som van 40,000 pisters hemagtigd hebben, en met het Schip te Christiansand zijn aangekomen, waar zij echter als verdagt bij den Americaanschen Consul Maschken, gedeeltelijk in bezwaring genomen zijn, en hunne schuld bekend hebben. Van eenige anderen, die ontsnapt waren, zouden thans die ontdekt en gevat zijn.

De Bijbelgenootschappen in Deenemarken worden zeer levendig ondersteund, en vermenigvuldigen zich van tijd tot tijd. De Predikant Henderson, van het Engelsch Bijbelgenootschap, die zich eenige jaren in Deenemarken had opgehouden, heeft uit Altona een brief van dankzegging aan den Bisschop Münter gezonden, waarin hij zeene vreugd over den voortgang dier Genootschappen in Deenemarken zeer levendig uitdrukt, en te kennen geeft, dat in de beide Hertogdommen Sleeswijk en Holstein niet minder dan 19 zulke Genootschappen zijn, waarvan dat te Rendsburg het bloeijendst is.

DUITSCHLAND.

EXTRACT *uit een particulieren* BRIEF *van* WERNEN den 4 September. Het huwelijk van den Keizer, en van eenige leden der Keizerlijke Familie, maakt thans het hoofdonderwerp van alle gesprekken uit. Dat Z. Majt. hertrouwt, is zeker, doch het schijnt niet, dat de keuze van den Keizer, gelijk men gedacht had, op eene Saxische, maar wel op eene Beijersche Prinses gevallen is: namelijk Prinses Charlotte van Beijeren, geboren in 1792, gescheidene Echtgenoote van den Kroonprins van Wurtemberg. Deze Vorstin wordt even zeer geacht om hare deugden en beminnelijke hoedanigheden, als om de edele onderwerping, met welke zij het verdriet van haar eerste huwelijk heeft verdragen. Sedert twee jaren woont zij te Wurtzburg. Men verzekert, dat het huwelijks-contract den 26 Augustus te München geteekend is, en dat onze Kroonprins de Zuster zijner aanstaande Schoonmoeder, Prinses Elisabeth van Beijeren, in 1802 uit 't Koninglijk tweedeen echt geboren, zal huwen, 't welk echter om de jeugd der bruid nog eenige jaren zal uitgesteld worden. Het huwelijk des Keizers zal reeds in November plaats hebben, en men wacht hier binnen kort de Koning en de Koningin van Beijeren, als getuigen te vinden. Deze dubbele verbintenis tusschen de Oorspronglijk eene Beijersche Huizen, die eene naauwe vereeniging der beide Rijken bewerken, is van dit oogenblik voor Duitschland van zeer veel belang. Zo spreekt men ook met verkeerd van het echtverbond der Aartshertogin Leopoldina (geboren 1797) met den Kroonprins van Portugal (geboren in 1798). Den 6 Augustus II. is deze vereeniging des Keizers en van zijne Dochter zelve duitsche gegeven, en verdaan is een Gouden met dat doelt naar het hof van Rio Janeiro vertrokken. De Keizerin zal naar men zegt, nit Brasilie naar Portugal terug keeren, om daar als Onder-Koningin te woonen, vermits de Prinses verkiezen eene overzeesche reis heeft. Intusschen verwacht hier een Portugeesehen Ambassadeur, om plegtig de hand der Prinses te vragen; vervolgens zal het huwelijk bij Procuratie geschieden.

WERNEN den 7 September. Het berigt, dat door Z. M. den Keizer de Prinses Charlotte van Beijeren tot Echtgenoote verkoren is, heeft eene des te meer algemene vreugde verwekt, daar aan deze vereerde Vorstin zekerlijk door de geheele Duitsche Natie een lot is toe gewenscht, hetwelk met hare verhevene deugden geheel mogt overeenkomen.

Z. Keiz. Kon. Majest. heeft Hoogstdeszelfs Schoonbroeder en Schoonzoon, den Prins Leopold van beide Sicilien, met het vacante Regiment Infanterie Nassau-Usingen No. 22., ten bewijze van vriendschap en bijzonder vertrouwen, begiftigd.

GROOT-BRITTANNIEN.

LONDEN den 17 September. Zaturdag avond ten 9 uren is Kapitein Brisbane, van de *Queen Charlotte*, aan de Admiraliteit aangekomen met duplicaten van de officiële depêches van Lord Exmouth; zijnde de originele depêches tot overbrenging gegeven aan den Schout-bij-Nacht Milne, op den *Leander*, welk Schip nog niet aangekomen is. Kapitein Brisbane is van voor Algiers direct naar Barcelona overgestoken, en heeft van daar te land, over Parijs, den meesten spoed gemaakt.

Gezegde depêches, die hier in eene uitgewone Hof-Courant zijn publiek gemaakt, bestaan in de eerste plaats in eenen brief van Lord Exmouth van den 28 Augustus.

Zijn Lordschap meldt daarin, dat hij, door tegenwinden opgehouden, eerst den 27, met het aanbreken van den dag, in het gezigt der Stad Algiers kwam, doch, door eene nieuwe kalmte, niet zo nabij als hij wel gewenscht had, naderen kon. Onder deze omstandigheid zond hij eene boot, onder bedekking van de *Severn*, met eene parlementaire vlag, ten de eischen, welke hij, in naam van den Prins-Regent, aan den Dey doen had.

De Officier, met deze eischen belast, had bevel om 2 à 3 uren op antwoord te wachten, doch dan, met of zonder, naar het Admiraalschip terug te keren. Bij de Moelje gekomen, wierd de Officier begegend door den Haven-Kapitein, die, gehoord hebbende dat men in een uur antwoord begeerde, zeide, dat zulks onmogelijk was. De Officier echter te kennen gegeven hebbende, dat hij 2 of 3 uren wachten zou, antwoordde hij dat 2 uren genoegzaam was.

De Vloot bereikte onderwijl, door het uitsteken der zeekoelte, de baai, en maakte zich slagvaardig tot omstreeks 2 ure in den namiddag, toen men bespeurde dat de Officier terug kwam, teeken gevende dat hij geen antwoord ontvangen had, na ruim 2 uren gewacht te hebben. Onmiddelijk deed Lord Exmouth sein om te weten of alle Schepen gereed waren, en dit bevestigend beantwoord wordende, werkte de *Queen Charlotte*, gevolgd door de Vloot, op, om de bepaalde standplaatsen te nemen. Het Admiraalschip kwam aan den ingang van de Moelje, op 50 ellen afstands, ten anker. Er was nog geen schot gedaan, en er heerschte eene groote stilte, zodat de Admiraal begon te vermoeden dat men misschien zijne eischen bewilligen wilde, toen eensklaps van de Moelje een schot op hem en twee op de volgende Schepen gedaan wierden; die wierd aanstonds beantwoord, en er had van wederzijden voor 3 tot omstreeks 9 uren een onafgebroken vuur plaats, zo als misschien nooit gezien is, en die eerst tegen half 12 uren volkomen ophield.

„De Schepen, (dit zijn de eigen woorden van Lord Exmouth), die mij onmiddelijk volgden, namen bewonderenswaardig en koelbloedig hunne standplaatsen, met eene juistheid ver boven mijne beste verwachtingen; en nooit ondervond bij eenige gelegenheid de Britsche vlag yveriger en eevoller ondersteuning. Verder den onmiddelijk om mij heen de Rook te overzien was volstrekt onmogelijk, maar mijn vertrouwen was zo wel gegrond op de dapperе Officieren welke ik de eer had te commanderen, dat mijn gemoed ten dien aanzien vrij was om op andere voorwerpen zich te kunnen bepalen, en ik wist alleen dat zij zich op hunnen aangewezen post bevonden door de vernielende uitwerking van hun vuur op de wallen en batterijen die zij tegen sich over hadden.

„Ik had omtrent dezen tijd de voldoening van de vlag des Vice-Admirals van Capellen in de standplaats te zien, welke ik hem aangewezen had, en kort daarop, bij tusschenpoozing, het overige zijner Fregatten, een wel onderhoudend vuur makende op de Engelsche batterijen, waartegen hij aangeboden had ons te dekken, daar het, door gebrek aan plaats, niet in mijne verbinders was geweest hem in het front van de Moelje te brengen.

„Omtrecks zonnen-ondergang ontving ik eene boodschap van den Schout-bij-Nacht Milne, mij meldende het vreeslijk verlies dat *de Impregnable* ondervond, hebbende toen 150 dooden en gekwetsten, en verzoekende dat ik, indien mogelijk, hem een Fregat zou zenden om wat aflossing van het vuur te geven, dat hij niet door te staan.

„*De Glasgow*, in mijne nabijheid, ligtte onmiddelijk het anker, doch de wind door de geweldige canonade weggedreven zijnde, moest het wederom ten anker komen, naauwelijks eene betere positie dan te voren verkregen hebbende.

„Ik had te dezer tijd bevelen gezonden aan den Springbrander, onder den Luitenant Fleming en Mr. Parker, om ze in de Moelje te brengen; doch de Schout bij-Nacht Milne van begrip zijnde dat dezelve hem eenen wezenlijken dienst doen zou, indien zij sprong onder de batterij die hij onmiddelijk voor zich had, zo zond ik dadelijk het bevel, hetwelk uitgevoerd wierd. Ik ist den Schout-bij-Nacht tevens weten, dat, verscheide vijandelijke Schepen nu in vlammen stonde, en zeker zijnde van de vernieling van het geheel, ik begeerde het gewigtigste gedeelte mijner instructien vervuld te hebben, en gereedheid zou maken om de Schepen te verwijderen, hetwelk ik verlangde dat hij met zijne Divitie evenens doen zou.

„Deze waren vreeslijke oogenblikken gedurende den tijd, welke ik nu niet kan onderneemen te beschrijven, veroorzaakt door de in brand steking der Schepen, zo digt in onze nabijheid; en ik had lang de drijtige aanzoeken van veelen om mij heen, om deze poging tegen het voorste Fregat, dat ongeveer 100 ellen van ons af lag, tegen gehouden. Eindelijk gaf ik toe, en verordende ook aan den Majoor Gossett, die met zijn Corps Mineurs had willen landen, op zijn aandringen dat aanhouden, om den Luitenant Richards in eene Sloep van mijn Schip, daarbij te verzellen. Onmiddelijk wierd het Fregat aan boord gekomen, en in 10 minuten stond het in vollen vlam. Een dapper jong Eleve van Marine, in de Rickerhoot No. 8., ofschoon diarvan afgeraden, hield zich door zijnen drijftigen moed laten medeslepen om tot ondersteuning der Sloep te volgen, en wierd zwaar gewond, met nog 10 zijner makkers. De Sloep, snellen kunnende roeijen, had bij de operatie minder gededen en maar twee Man verloren.

„Omtrecks 10 ure waren de batterijen voldom mijne divitie tot zwijgen gebragt, en in eenen staat van volmaakte verwoesting en bouwval; en het vuur der schepen wierd nu zo veel mogelijk beperkt om kruid te sparen, en alleen te antwoorden op eenige wezenlijke kanonnen die nu en dan nog op ons vuurden, hoezeer een Fort op het bovenëinde der Stad, hetwelk wij niet met ons

(*Ilet vervolg op de laast van deze Blade.*)

gesmaat hadden kunnen bereiken, nog voortging om de schepen te bestoken door kanonkogels en bomben gedurende al den tijd.

„De Voorzienigheid gaf te dezer tijd, overeenkomstig mijne vurige wenschen, den gewonen landwind, gemeenlijk in deze baai waaijende, en mijne verwachtingen waren vervuld. Wij gestaken onder zeil, en kwamen ten 2 ure in den morgenstond, en is uren onafgebroken arbeids, buiten het bereik der bomben ten anker.

„De flotille van bombardeer- kanonneer- en racketboten heeft ten volle in de eer van dezen dag gedeeld, en goedeen dienst gedaan; het was door hun vuur dat alle de schepen in de haven (met uitzondering van het voorste fregat) in vlammen gezet wierden, die zich wijd en zijd meijlen verspreidden en een tooneel opleverden van ontzettende grootheid en belangrijkheid dat geene pen zulks beschrijven kan. De bomben wierden met verwonderlijke juistheid door de Koninglijke marine artillerie geworpen, en hoezeer zij onmiddelijk over onze schepen heen geworpen wierden, had geen derzelve daarvan eenigen hinder. Om kort te gaan, alles is in de volmaaktste orde en bedaardheid, en in de diepste stilzwijgendheid uitgevoerd, zo iets als eene kreet, heb ik langs de gehele linie in al den tijd van het gevecht niet gehoord."

Ten flotte bewijze zijn Lordschap, dat, indien hij anmen noemde, hij onbillijk tegen over anderen handelen zoude, dat elk niet flechts zijn pligt, maar meer dan zijn pligt gedaan heeft, en hij steeds meer moeite heeft gehad om den moed van een legelijk te betomen dan op te wekken. „Mijne dankbaarheid, dus gaat hij voort, is aan allen onder mijn bevel verschuldigd, zowel als aan den Vice-Admiraal Capellen en de Officieren van het Esquader van Z. M. den Koning der Nederlanden; en ik hoop dat zij zullen geloven dat het aanerkennen van hunne diensten niet dan mate mijn leven zal ophouden."

Volgens de Lijst der dooden en gekwetsten, zijn aan boord der Britsche schepen gesneuveld 128 en gekwest 690 man.

Het verlies der vijands, daar tegen, heeft, volgens berigten die Lord Exmouth van het Strand bekomen heeft, tusschen de 6 en 7000 Man aan dooden en gekwetsten bedragen.

Een door Lord Exmouth gezeekend Memorialeum van de vernieling in de Moelje van Algiers, bij de attaque van den 27 Augustus, heeft deze opteling: 7 vier Fregatten van 44 stukken; vijf Corvetten van 24 tot 30; elfe de Canonneer- en Bomberdervoten, op zeven na, dertig vernield; verscheidene Kooplievaardij-brikken en Schoenerts; een groot aantal kleine Vaartuigen van diverlei aard; alle de Pontoon-, Ligters-, enz. Mortier-Magazijnen en Arsenaal, met al het Timmerhout en verdeviel Marine-behoeften; een deel vernield; een groot Kanon- en Mortier-Magazijn en Schoepenbeschoeijingen van uitstekende grootheid en belangrijkheid, die geheel vernield zijn.

Bij deze flukten zijn gevoegd de Brief, door Lord Exmouth den volgenden dag aan den Dey geschreven, waarin zijn Lordschap hem, — na gevraagd te hebben dat hij voor de verschillen te Bona, en de misdaden tegen den Prins-Regent gepleegd, eer zou doen, — zegt, dat hij voorslagen van den Prins-Regent gekregen had, die met vereisching van zijne meening, onmiddelijk moesten worden beantwoord, — onmiddelijk aanzoek deed, dat de heer van zijne haven, — onmiddelijk aanzoek deed, dat de heer van zijne haven, — onmiddelijk aanzoek deed, dat de heer van zijne haven

bestaan in: 1. de afschaffing der Christen slavernij voor altoos; 2. de dadelijke uitlevering van alle Christenslaven; 3. de onmiddelijke teruggaaf van al het geld, in den beginne van dit jaar aan hem voor losgeld van slaven betaald; 4. schaevergoeding voor den Britschen Consul wegens alle onaangaan verlies of schade door zijne gevangenhouding; 5. vergissenisvraging door den Dey aan dien Consul, in termen, voorgezegd door den Kapitein van de *Queen Charlotte*, en zulks in tegenwoordigheid van zijne Ministers en Officieren.

In eene depêche van den 1 September zegt Lord Exmouth, dat de Admiraal Penrose te laat is gekomen om aandeel aan de attaque te nemen; dat hij reeds alle de Christen slaven uit Algiers en den omtrek, benevens de door Napels en Sardinien betaalde sommen aan boord had, en dat hij dacht in staat te zullen zijn om binnen 2 of 3 dagen wederom van daar te kunnen zeilen.

Het dagblad *the Courier* prijst zeer de zedigheid van Lord Exmouth, die geene melding maakt van eene wond, die hij in 't aangezigt bekomen heeft, zo min als van de menschlievende daad, welke men van hem verhaalt, daar in bestaande, dat, terwijl alle de gedeeltens der Moelje en van het Arsenaal, die van zijn Schip zeer nabij konden gezien worden, vol aanschouwers waren, ten getale van omtrent 3000 menschen, welke niet scheenen te verwachten dat het vuur zou beginnen, Lord Exmouth agter op zijn Schip stond, en met den hoed wuifde, tot waarschouwing van zich te verwijderen, en door teekenen aanwijzende, dat de aanval zoude beginnen, doch zij hierop geen acht slaande, schoot de eerste laag van zijn Schip tusschen de 500 en 1000 dier aanschouwers weg.

„ Het zoude, zegt dat zelfde Dagblad, eene groote onachtzaamheid zijn, indien wij niet de warmste hulde van lof toezwaaiden aan de bekwame en moedige wijze, waarop onze dappere Bondgenooten, de Hollanders, ons hebben bijgestaan. Alle Brieven spreken van de regte Zeemanswijze, waarop zij in de hun aangewezen posities kwamen, en hun vuur op de zijde-batterijen rigtten."

„ Maar wat zeggen de Franschen van onze overwinning? (zegt nog hetzelfde Dagblad). Zij die van den beginne af van de zwarigheden spraken, die wij vinden zouden, en de waarschijnlijkheid der mislukking? Misschien denken onze Lezers reeds, dat zij, teleur gesteld in hunne verwachtingen, nu ook zullen trachten het gewigt en uitgebreidheid der overwinning beneden de waarde te schatten. . . . . Van de bijzonderheden der Expeditie zijn de Parijsche papieren nog niet naauwkeurig onderrigt. Doch daarnaar wachten zij niet, in hunne angstige bezorgdheid om den luister daarvan te bezwalken, en te doen geloven, dat wij meer hadden kunnen doen. Sommigen zeggen, dat Lord Exmouth te *inschikkelijk* was omtrent de Zeerovers: dat de Dey na het gevecht de vlucht nam, om de eischen van het Tractaat te ontduiken; dat *min vrees*, dat de overgave der Slaven aanmerkelijke zwarigheden zal vinden, dat men een bedisgender uitslag zoo verwacht hebben. Een ander, even wijs en wel onderrigt Papier zegt, „ dat wij waarborgen, de vernieling of overgave der geheele vloot, de bezetting der stervtens, hadden moeten vragen," enz. [*Zie ook het Art. Marseille hier onder.*]

„ Na het lezen der *buitengewone Hof-Courant*, nu wij weten, dat alle slaven in de Stad en den omtrek, benevens den schat, zijn overgegeven en aan boord gebragt; dat de Dey openlijk excus en vergoeding van eer aan onsen Consul heeft moeten doen; dat zijne vloot en batterijen vernield zijn, dat hij de termen, door ons voorgeschreven, heeft aangenomen en uitgevoerd; nu wij dit alles weten, kunnen wij alle deze berispiegelingen en beoordeelingen der Fransche Uitgeevers met veel moed en belangrijkheid lezen."

De 3 pCts. geconsolideerden zijn 62 en 1 agste. De Wissel op Amsterdam is 12 en 8; en op Zigt 12 en 5; op Rotterdam 12 en 9 op 2 uso.

FRANKRYK.

MARSEILLE den 7 September. Zie hier eenige bijzonderheden, die wij vernomen hebben wegens den slag bij Algiers. Het was de onwoorzigtigheid van Alfarek-Effendy, Minister van den Dey, die de intrede der Haven heeft opengesteld, doordien hij geen gebruik maakte van de batterijen, welke die verdedigen moesten. Toen hief het heylgte vuur der belegeraars tegen de achterzijde der Algerijnsche batterijen plaats. Zij hebben zes uren lang als ware Muzulmannen gevochten, zonder rust noch voedsel te nemen, en de Dey heeft in moed voor niet éénen Soldaat ondergedaan. Men denkt, dat, zo Lord Exmouth nog twee uren langer het vuur had doorgezet, de plaats in een puinhoop zou veranderd zijn, en hij de Engelsche Vlag in de plaats der halve Maan had kunnen planten. De onderneming is schitterend, en doet der Engelsche dapperheid eer aan, doch het is jammer, dat een Engelsch Admiraal door een Tractaat, in naam zijner Natie, het bestaan eener *Mogendheid* gewettigd heeft, die tot hiertoe slechts als leenroerig aan de Ottomannische Porte beschouwd was. 370,000 Piasters kunnen Groot-Brittannie niet schadeloos stellen voor meer dan een Millioen P. St. die het voor dezen tort heeft uitgegeven, en daarenboven vraagt men elkander steeds, welke waarborg de Zeerovers zullen geven, voor hun volgend gedrag, om de Europische Krijgsgevangenen niet meer als slaven te beschouwen? Men zegt, dat de Engelschen drie vaartuigen verloren hebben, en dat *de Zaak* spoedelijk naar Gibraltar zal kunnen worden teruggebragt. De tijd alleen zal kunnen leeren, of onze vreeden ongegrond is.

PARYS den 17 September. De Abt Fleurigi, een der Secretarissen van den Graaf de Blacas, des Konings Ambassadeur aan 't Hof van Romen, is voorleden Zaturdag alhier aangekomen met de officieele tijding der tekening van de definitive schikking, wegens de Kerklijke zaaken, met den Paus gesloten.

Een Courier, den 9 September van Madrid vertrokken, heeft de tijding overgebragt van de aankomst der nieuwe Koningin van Spanje, met de Prinses hare Zuster, welke met des Konings Broeder den Infant Don Carlos in 't huwelijk treedt. Die Prinsessen waren den 3 Julij van Rio Janeiro afgezeild, en zijn den 4 dezer te Kadix aangekomen.

De 5 pCts. staan *op* 57 en 85; de Bank-Actien op 1109.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 20 September. De Heer Kemper, Lid der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Hoogleeraar in de Rechten, aan de Universiteit te Leijden, Lid van het Koninglijk Nederlandsch Instituut en van de Koninglijke Academie van Brussel, heeft deze Stad verlaten, na, gedurende verscheidene maanden, met eene Commissie van Leden uit onze Hoogere Regtsbanken gearbeid te hebben aan de herziening der Burgerlijke en Lijfstraffelijke Wetboeken, en na dien gewigtigen arbeid in volkomene overeenstemming met gezegde Commissie te hebben volbragt.

Een Duitsch Papier beweert, dat Oostenrijk te Frankfort heeft aangeboden om zich, op zekere voorwaarden, met het Protectorschap van het Zuidelijk Duitschland te belasten, terwijl Pruissen het Noordelijke Protectorschap zou aanvaarden; doch dat Beijeren, Wurtemberg, en het Grootherthogdom Baden, zich aan die schikking niet willen onderwerpen.

HAARLEM den 20 September. Het feest, 't welk H. K. H. de Prinsesse Douairière van Oranje, Nassau Woensdag avond op 't Paviljoen heeft gegeven, was allerluisterrijkst. Het Paviljoen was met twee gelijkmineerde colommen met guirlandes en met eene groote Zon voor de tweede verdieping van het hoofdgebouw fraai versierd. Het tegenoverliggend Park was van Stadswege prachtig verlicht. Vooraan waren zes groote colommen opgerigt, door guirlandes met elkanderen vereenigd; van daar waren pilasters, mede met guirlandes verbonden, tot aan de vijvers geplaatst en aldaar was eene zeer prachtige tegeboog opgerigt. De uitwerking van dit geheel, door meer dan 12000 lampions verlicht, was allervoortreffelijkst. De belendende Huizen en die op den Kleinen Houtweg, Grooten Houtweg en Wagenweg waren mede geïllumineerd. Eene ontzettende menigte was uit buiten gevloeid om aan de algemeene vreugde deel te nemen. Tot laat in den nacht was het verlichte park met dezelve bedekt; alles ademde vergenoegen en hartelijke blijdschap. De vreugde wierd door niets gestoord, en, dank zij de genomene maatregelen, is alles in de beste orde afgeloopen.

Gelijrende de twee dagen, dat de geliefde Vorstelijke Familie deze Stad met hare tegenwoordigheid heeft vereerd, was dezelve geheel met vlaggen versierd. Gisteren morgen was de Schutterij en de bezetting weder onder de wapenen. Ten elf uren versleten HH. KK. HH. het Paviljoen en reden door de Stad naar Amsterdam. Onze geheele bevolking dezer Stad was langs den weg, waar Hoogstdezelve passeerden, geschaard, en begroette de geliefde Vorstelijke Echtgenoten met de hartelijkste toejuichingen; terwijl de minzaamheid, waar mede Hoogstdezelve deze beantwoordden, nog lange tijd de aangenaamste indrukken zullen achterlaten.

AMSTERDAM den 21 September. Eergister was de lang gewenschte blijde dag daar, dat Amstels bewooners zich mogten verheugen met de heuglijke aankomst der geheele Koninglijke Familie, reeds vroeg aangekondigd, door klokgelui en spelen, en het wapperen der Vlaggen van alle publieke Gebouwen, Torens, Schepen, Kerken en Molens, mitsgaders van de meeste particuliere Huizen, die, voor zo verre zij in de passage der Hooge Personaadjen stonden, met groen en andere ornamenten versierd waren. Eene ontelbare menigte bevond zich reeds vroeg buiten de Haarlemmer Poort, om aldaar het heuglijk oogtlip der aankomst af te wachten. Van het Tolhek te Sloterdijk af, bij hetwelk een prachtige Eereboort stond, tot aan deze Stad, waren alle huizen met Vlaggen en Groen versierd.

Om half elf uren, waren Hunne Majesteiten, de Koning en Koningin, benevens de verdere Koningl. Familie, behalven Hunne Koningl. Hoogheden de Prins en Prinses van Oranje, reeds met eenig gevolg alhier in 't Palels aangekomen. Om elf uren begaf zich eene Commissie uit de Regeering, in 9 koetzen, naar de 200 Roeden, buiten de opgemelde Haarlemmerpoort, ter inwachting van het Vorstelijk Paar, alwaar de Schutterij met derzelver Artillerij, het Corps vrijwillige Jagers, benevens de alhier in garnisoen liggende Huzaren en Landmilitie, langs den Haarlemmer weg tot aan Sloterdijk geschaard.

Omtrecks half één uren zag men aan de 400 Roeden de Staatsiekoetzen aankomen, en wierd men verwittigd van de komst der dierbare Bedelingen, waar op de Commissie zich naar buiten begaf, en eenige oogenblikken daarna kwamen Hunne Koningl. Hoogheden aan in eene open Calesj, van eenig gevolg vergezeld, onder het algemeen vreugdegejuich der menigte. Hoogstdezelve geliefden alhier stil te houden, en de complimenten van het Stedelijk Bestuur op eene allerminzaamste wijze aantenemen. Vervolgens trad het Doorluchtig Paar in eene prachtige Koets-Coupé, met zes uitmuntende schimmels bespannen, en zeer onder geleide van een Corps Huzaren, en gevolgd door de Regeringsleden in hunne Koetsen, en het onophoudelijk gejuich der blijde menigte de Stad in, langs den Haarlemmerdijk, Heerenmarkt, Heerestraat, de Reguliersgragt, Reguliersbreedstraat, de Kalverstraat door tot op den Dam, overal door talloze aanschouwers gehuldigd, waardoor, bijzonder op den Dam, het gezigt allerschitterendst was, daar de menigte zich tot op de Kerken en Huisdaken begeven had, om dit heerlijk schouwspel te genieten.

De Koetsen het Paleis bereikt hebbende, zag de reike halgende menigte door de geopende Glasdeuren van het Balcon, de intrede der Koninglijke Familie in de binnenZalen van het Gebouw, en eenige oogenblikken daarna wierd het ongeduldig Volksverlangen vervuld, door het verschijnen van Z. M. den Koning, met de Prinses van Oranje, vergezeld van H. M. de Koningin, en de beide Prinsessen Douairières op het Balcon. Een algemeen gewuif en aanhoudend gejuich begroette onze Souvereinen, en de jonge Gade van Nederlands dierbaren Held, hetwelk met een allerminzaamst danken der Vorstelijke Personagien wierd beantwoord. Dogheerdrift deed een lot van de Prins van Oranje zelve, zich met zijnen Broeder Prins Frederik aan het Volk vertoonde, en na zulk een lang afwezen de uitbreezeming wederom der gevoelens, welke het zijnen Redder altoos zal toedragen.

De Vorstelijke Familie, na eenige minuten, weder in 't Paleis gekeerd zijnde, ging de menigte langzamerhand heenen, met vergenoegde harten, en om zich gereed te maken derzelver vreugde door de illuminatie feest verder aan den dag te leggen.

Ook dat feest heeft volkomen aan de verwachting beantwoord. Daar toe waren van beide wege de volgende *Decoration* en *Illumination* geordonneerd, schetsgewijs en geteekend door den Kunstschilder *P. J. Pfeiffer*, onder wiens directie dezelve ook vervaardigd zijn, terwijl de toepasselijke Opschriften zijn opgesteld door den Heer *A. van Halmael, Jr.*

Zegeboog voor de Haarlemmer Poort, niet geïllumineerd, hoog 50, breed 36 voeten. Voorstellende een Portique in Dorische Bouw-orde, versierd met eene Trofee van Krijgstuig; in de Kroonlijst was het volgende opschrift geplaatst:

HET DANKBAAR AMSTERDAM AAN DE HOOP DES VADERLANDS.

Voor de *Leuhoorn Sluis*, stond een zegepralend Gedenkteken, ter hoogte van 50 en ter breedte van 34 voeten, hetwelk geïllumineerd was, en een uitmuntende uitwerking deed; hetzelve is naar de Corintische orde vervaardigd, herinnerende door onderscheidene voorstellingen, de glorierijke daden van den onsterfbaren HELD VAN NEDERLAND; ter wederzijde van den hoogswijzen ingang waren tusschen de Colommen Trofeën van Wapentuigen geplaatst, op de Fransche overwinningen in Barcelona, vervoomd zich in een Colom, op het Fransche Kapitaal, de Slag van *Waterloo* Enz.

Hier onder in den Kroonlijst, het opschrift:

QUATRE-BRAS.

Tusschen de Colommen boven de Trofeën waren de volgende regels, van Lauwerkransen omgeven, geplaatst:

Hem, die den eersten schok Die wederstand redde
Der Vijands wederstand. Vaderland, en Europa
Behoort de grootste roem. Dankt hem daar voor.

De regenzijde van dit Gedenkteken prankte bijna met dezelfde versieringen; doch in het Sacium vertoonde zich de Slag van *Waterloo*, en in de Kroonlijst het opschrift:

WATERLOO.

Voor het Huis van den plaatselijken Commandant, op den Dam, tegen over het Paleis, was een Colossale Tempel, of Pantheon, ter hoogte van 70 voet en 27 breed, die geïllumineerd was en zeer prachtig stond, zijnde toegewijd aan Hem, waarop de hoop van Nederland gevestigd is. Deze voorstelling leverde door haren grootschen, en tevens allerzinrijken inhoud eene verrassende verrijking op. Lauwerkransen, Corintische Colommen onderbreed 45 voeten. Deze Tempel aan het bluswelkig geluk toegewijd, verhief zich op een vierkant Voetstuk, waarvoor tot den toegang acht trappen geplaatst waren; in het midden der Tempels zag men het Altaar der Liefde, waar op het Offer brandde; op de hoeken van het Voetstuk waren brandende Reukvaten geplaatst, in de Frontispice

(Het vervolg op de volgende Bladz.)

Eenvoudig en netjes geïllumineerd was de Gevel van *de Beurs*. In een Tempel van doorgewerkte Colommen zag men op een Voetstuk eene Trofee, zinspelende op den Koophandel en Zeevaart. In het midden van het Wapen van Amsterdam geplaatst, waar boven de Staf van Mercurius zich verhelt, omvangen van Scheepstoer, Driemaster, Hoorn van Overvloed en Welvaart, verdere zeepassetijke Attributen, het welk alles door Slingers met Oranje doorvlochten aan een verbonden was.

Op het Voetstuk las men de volgende regelen:

Waar Hefkrijk Staatsbeleid het roer der Lands bestuurt,
Waar moed de Staatshulk schuit, en zich door min zee loonen,
Daar wordt de nijverheid der Burgren aangemoedigd,
De Beurs des Werelddeels zal 't Rijk met welvaart kroonen.

Voor het Stads- of Raadhuis was op eene fraaije Portique, ter hoogte van 36 voeten, uit echte Corintische Colommen te zamengesteld, omvlochten met Groen, Oranje en Vruchten, een Wapenmantel gedekt met een Kroon geplaatst, waar uit zich eene Zon verhefde. In deze Draperie, welke doorschijnend was, zag men de Amsterdamsche Stedemaagd voor een brandend Altaar, waar op in een Kranz de Naamtijfers van den Koningin de Koningin en de Koninglijke Kinderen, de Burgerij voorstellende, strooiden Bloemen en boden hunne hulde aan; terwijl uit de Moors van Overvloed Bloemen en Schaaten vloeiden.

Een der fraaijste Decoraties was *de Tempel van het Waterlijks-geluk*, op de gedempte Regulier-gragt, hoog 60 en breed 45 voeten. Deze Tempel aan het huswelijks geluk toegewijd, verhief zich op een vierkant Voetstuk, waarvoor tot den toegang acht trappen geplaatst waren; in het midden der Tempels zag men het Altaar der Liefde, waar op het Offer brandde; op de hoeken van het Voetstuk waren brandende Reukvaten geplaatst, in de Frontispice

Den roem van Zijn Gestacht, het dierbaar van zijn stad,
Wien 't stichtend Nederland zijn redding was verschuldigd,
Zij aller hart en hand, zij aller bloed gewijd.
Haar, die 't erkentlijkst Volk ook daarom reeds waardeert,
Zweert Nederland liefde en trouw, door tijd noch lot te krenken.

De Heugt hoor dien Eed, door geenen dwang bepaald.

(Het vervolg op de volgende Bladz.)

van den Tempel zijn zinspeelende Attributen; in een Krans van Rozen las men:

GETROUW EN STANDVASTIG.

Lager in de Kroonlijst:

HET HUWELIJKS-GELUK VLECHT ROZEN IN DEN LAUWERKRANS DES HELDS.

En aan de tegenzijde, in een Krans van Sterren

HET IS HET PAND DER MIN.

En, in de Kroonlijst

HET HUWELIJKS-GELUK LOONT DEN MOED, EN DOET DE LEVENS-ZORGEN VERGETEN.

Op het Muiderplein was eene Zegepoort geplaatst, naar den toegang van het Park, volgens de Corintische Bouworde, op dezelve ziet men de Roem, houdende in de eene hand de Knods van Hercules, waarmede hij het monster, dat onder zijne voeten ligt, verslagen heeft. In de andere hand houdt hij de Lofbazuin, benevens den Olijftak; aan zijne zijde zijn Leeuwen, in rustenden en wakenden stand geplaatst: in de Kroonlijst las men de volgende regelen, van Lauwren omvangen.

„ *De Zege biedt den Krans haar' edlen Liefling aan,*
„ *De Leeuw bewaakt haar Troon, het monster ligt verslagen,*
„ *De Lofbazuin der Faam, door hare hand gedragen,*
„ *Zal Willems grooten naam der Waereld doen verstaan.*

Die Zegepoort was niet geïlluminéerd, doch men vermeent dat zulks zal geschieden bij gelegenheid van het Bal, dat aanstaanden Woensdag door de Stad staat gegeven te worden. Door bovengemelde Zegepoort komende, zag men op het Rapenburgerplein, het Standbeeld van den Kroonprins te paard, ter hoogte van 55, en ter breedte van 35 voeten, als aan het Hoofd der Dapperen, die hem omringen en dezelve aanvurende; op een gedeelte van het Voetstuk, welks onderdeel eene Fontein uitmaakt, zag men de Geschiedenis, den naam van den Kroonprins in eenen Lauwerkrans schrijvende: lager las men:

Zoo praalde, 't Nederland! uw Kroonprins in den strijd,
Ontvlekt der Vadren deugd in 't hart der Legerscharen,
Elk Krijgsman, op zijn spoor, het Vaderland gewijd,
Stond pal gelijk de Rots in de opgeruide baren. (*)
Zo stuifde uw Prins uw' roem, bespreid met Vorstlijk bloed
Dank God voor zulk een Held, uw Held voor zulk een' moed.

Voorts stond op de Brug van de Heeregragt en Leijdschestraat in den weg naar den Schouwburg een fraaije *Tempel van Apollo en Minerva*, hoog 54 en breed 25 voeten. Deze Colonade stelde aan de eene zijde den Tempel van Apollo voor, in het Frontispies zag men het Borstbeeld van den Kunstgod, omringd van Attributen van Kunsten en Wetenschappen. In de Kroonlijst las men:

AAN KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN EN HAREN BESCHERMER GEWIJD.

Op de tegenzijde, in de Frontispies, zag men het Borstbeeld van Minerva, omringd van toepasselijke Attributen; lager las men:

DER WIJSHEID EN HAREN VOORSTERLING HEILIG.

Binnen in den Tempel waren de volgende Dichtregelen geplaatst:

De aloude Handel-Stad, wier roemrijk kunstvermogen
Weleer het eerste licht verspreidde in tastbren nacht,
Verheft met blij gezwel voor hem, haare eerebogen,
Van wien der Kunsten rei hulde en bescherming wacht.
Minerva zegepraalt; Voor dwang en heerschzucht veilig,
Rijst nu haar glansrijk Koor, dat Staat en Volk vereert,
Waar Nederlands Vorstelijk Huis een dankbaar Rijk regeert,
Is de eed'le wetenschap, de vaad der Wijsheid heilig.

Te midden van de beroemde *Hooge Sluis* verhefte zich een Fontein, welk stuk het fraaiste was, ten naastenbij van 100 voeten. Uit de oppervlakte der Rivier verhefte zich eene zware Colom, van Kommen omgeven, waarop een bundel Dadeten. Op dezelve zag men eene Globe met den Hollandschen Leeuw prakende en met de Konings Kroon gedekt, uit wier paarlen de Fontein zijn oorsprong had; op het Voetstuk tusschen de eerste en tweede Kommen waren de Rivier-goden van Y en Amstel, op hunne Waterkruiken rustende. Aan de zijde waren Hoorden van Overvloed en Dolfijnen, welke hare Waterspringen in de eerste Kom deeden uitloopen, geplaatst.

Aan beide zijden van deze Fontein, waren op eenigen afstand Eerzuilen geplaatst, samengesteld uit Krijgstuig, Canonen, Kogels, Harnassen, enz. ter hoogte van 35 voeten.

Voorts waren op onderscheide Bruggen zeer fraaije en toepasselijke Trofeeën geplaatst, als voor de 1. de Krijgskunst, 2. de Vrede, 3. de schoone Kunsten, 4. de Landbouw, 5. de Koophandel, 6. de Zeevaart.

Onder de particuliere Illuminatien, hebben bijzonder uitgemunt het gebouw van *Felix Meritis*, hetwelk met zo veel smaak, pracht en kunde verlicht was, dat het een betoverd Paleis scheen, en het oog zich niet verzadigen kon. Voorts bij den Heer Voorthuizen, op Kattenburg, en alsdar ook bij het Magazijn; bij de Heeren Burgemeesteren; bij den Heer Aschenberg; bij den Heer Goll, het Gebouw *Doctrina*, bij den Heer B. van Spreeken, op de Heerengragt bij de Warmoesgragt; het Onder-Officiers-Collegie op het Rokin, en honderden meer. Zo had men ook vele keurige Chaasinetten, met toepasselijke versen. Onder anderen las men voor het Huis van den Dichter, Acteur, en Boekverkooper Westerman in de Kalverstraat het volgende:

De roem Bard Willems kruis met frissche krijgslauweren;
De liefde omstrikt zijn hart met de Emilie rozenband,
En 't waardig nagelaate der mahtre Batavieren
Vereerd bij 't Feestgeschal den Held van Nederland.
De Keizerlijke spruit, de schoone bloem van 't Noorden,
Bloeit, Prinsen dongd zen loon, bij Nassaus wroeg gunst;
Zij wordt, om 't edel hart, geviard en Nederlands oorden,
Als 't waardig Evenbeeld der Sluis Koningin.

Geestig waren de volgende Dichtregelen voor het Huis van eenen Tapper in de Noo:

Zijn drache zij zijn eigen Gideon,
Zijn wijsheid als van Salomon,
Zijn dongd als Davids dongd: 't God!
Zijn huis als Obed-Edoms Lot,
Zijn zegen zij als het zand van Sem,
Zijn dagen als Methusalem.

Dit schoone Volksfeest was ongemeen begunstigd door het weer, hetwelk eene talloze bevolking op de been bragt. Het behaagde de Koninglijke Familie, in prachtige Staatsie-Koetsen gezeten, met eenig gevolg, de voornaamste gedeelten der Stad door te rijden, en zulks vermeerderde niet weinig de onbekrompene vreugde der Wandelaars, die dan ook telkens het gevoel hunner harten door welmeenende toejuichingen deeden kenbaar worden. Overal zag men den geest des Volks tevens doorstralen in de rijkheid der Illuminatiën, de gepastheid van vele Inscriptiën, en de goede keus van een aantal Decoratiën. In eenige Wijken waren geheele Grachten op eene gelijkmatige wijze met veel smaak verlicht. In het Y lag ook een geïlluminéerd Schip, den letter W. vertoonende. Alleerwege zag men eene buitengewone menigte Jachten, Boeijers en Schuiten de Grachten met feestvierend Gezelschap doorvaren, het welk mede een aangenaam gezigt opleverde. Voor het overige was alles vol vreugde, en geene wanorden of ongelukken, door den ijver der goede Politie voorgekomen, stoorden dezelve. Tot laat in den nacht stroomde eene ontelbare menigte regt vergenoegd langs de straten, en het Feest liep af tot algemeen genoegen, en op eene der gelegenheid waardige wijze, tot eer van Amstels Burgerij; en federt 1788 is er geene zo schoone Illuminatie, zo van Stadswege als bij Particulieren geweest.

's GRAVENHAGE, den 21 September. In de zitting der tweede Kamer, van gister, is, onder andere, het door den Heer *Dotrenge* voorgestelde Adres aan Z. M. betreklijk de arrestatie en uitlevering van *L. N. Simon*, in Luxemburg, na de gehoorde Advysen voor en tegen met 38 tegen 26 stemmen verworpen.

De Vergadering is tot aanstaanden Dingsdag ten half twee ure gescheiden.

LEYDEN den 23 September. Volgens de op gister ontvangen Weener Brieven, van den 9 dezer, bevestigde het gerugt van het aanstaande huwelijk des Keizers zich te vollen. Men verzekerde dat de Groot-Kamerheer Graaf van Wrbna bestemd is, en in de volgende maand vertrekken zal, om, als buitengewoon Ambassadeur, de hand der Prinses te verzoeken; en men zeide, dat Z. H. de Prins van Schwartzenberg, Broeder van den Veldmarschalk, gelast is, om Hare doorluchtige Ouders ter bijwooning van de Huwlijksplechtigheden uittenodigen.

ZEE-TYDING.

Sedert onze laatste zijn in Texsel binnen gekomen, H. Harris *Thomas*, van Sunderland, K. J. Greeven *Vriendschap*, van Leith, A. Fischer *Noordstern*, van Archangel.

Uitgezeild M. Spreeuw *Pauline*, naar Surinamen, J. Jansen *Fortuna* en P. Eckelsen *John*, beide naar Curacao, H. Breckling *Charlotta*, naar St. Thomas, J. B. Fuchs *Jonge Henrietta*, naar St. Domingo, J. Meijer *twee Gezusters*, T. M. d'Aguiar *Conde de Peniche*, J. K. Nap *Concordia* en J. C. Claus *Fortuna*, alle naar Lisabon.

In het Vlie zijn binnen gekomen H. E. de Boer *drie Gebroeders*, van Koningsbergen en A. van den Oever *de Hoop*, van Antwerpen. Van de Reede naar Terschelling gezeild J. B. Boeling *Vrouw Catharina*, op avontuur en S. K. Bouten *Vrouw Zwaantje*, naar Noorweegen. Te Terschelling zijn binnen gekomen J. N. Singelman *Baltse Feder*, van Stokholm, R. J. Nagel *Vrouw Gerbina*, van Tonningen, M. Willems *Vrouw Anna*, van Riga, P. H. Puister *Jonge Rina*, van Memel, J. D. Donema *Vrouw Geesina*, van Libau, A. P. Visser, *Vrouw Baukje*, van Elbing, W. T. Hitman *vier Gebroeders*, van Dantzig, J. M. Schumacher *Fortuna*, van Straalsund, J. H. Groot *Jonge Hendrik*, van Rostock, B. J. de Vries *Vrouw Jantje*, van Dramme, B. Engelsman *Hendrica*, van Sunderland, C. Thormahlen *Jonge Pieter* en H. J. Goes *twee Gezusters*, beide van Hamburg, W. Gieskky *Jonge Jan*, van Altona, C. Lingu *Vriendschap*, van Glukstad, P. Breckwold *die Hoffnung*, van Helmshorn, J. E. Zoutman *Vrouw Illiegina*, H. A. van der Wal *Jonge Harman* en J. G. Mellem *Vrouw Jantje*, alle 3 van Koningsberg.

Den 16 Sept. lag te Deal Z. M. Oorlogschip PRINS FREDRIK Kapt. W. van Zenden, van Vlissingen naar Batavia, ook was aldaar toen nog liggende het Schip *Gantes* Kapt. J. Schinderhutte, van Amsterdam mede naar Batavia gedestineerd.

Te Gothenburg is met schade binnen geloopen Kapt. J. H. Mulder, van Riga naar Amsterdam, dacht binnen 14 dagen weder gereed te zullen zijn.

Arrivementen: te Philadelphia J. C. Schmidt; te Providence P. Daveport; te Boston E. L. Gresby; te Genua M. Wiegebee, alle van Amsterdam; te Gravesend W. Bowen, N. Minter, J. Ellis en J. Groen, alle van Rotterdam; op de Weser C. Schmidt; te Hamburg J. Tohmalen, H. Schade, H. B. Meijerhoff, J. E. Luhrs; te Swinemunde D. D. Visser, P. J. Carst, T. D. Rijsma; te Riga P. T. Tresling, J. Kortling, S. Falkenberg en P. Dahlstrom, alle van Amsterdam, en R. A. Klein, van Zwolle.

*** Bij S. N. KUIT, te Leijden, is in de thans trekkende Tweede Klasse der 18de *Koninglijke Nederlandsche* LOTERIJ, onder de Handteekening van den gequalificeerden Collecteur J. B. VAN GENT, op No. 4953, Deezer: *Leydens Weivaren*, getrokken de kapitale Prijs van f 25,200.

*** Heden morgen verlosten vrij voorspoedig van een DOCHTER, JOHANNA FLONK, geliefde Huisvrouw van

W. TYSSEN.
Oud-Kapitein.

LEYDEN 19 September 1816.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.
Amsterdam den 21 September 1816.

Holland, Werkelijke Schuld	2½	pCt.	f 43	à 43⅛
——— Kest. Uitgetelde dito		——	11	à 11⅛
——— Kans Billetten		——	853	à 26⅛
——— Recepissen van Syndicaat	5	——	99	à 99⅛
——— Schuldbekentenen van dito		——	90⅛	à 91
Frankrijk, Tiers Consolidé		——	89⅝	à 89⅞
Pruisen		——	99	à 99⅛
Rusland, bij *Hope* en *Comp.*		——	83⅛	à 83⅝
Spanje, 1805	5	——	—	à —
——— 1807 dito		——	89⅛	à 89⅝
——— Coupons		——	11	à 11⅛
Oostenrijk, Obl. bij *Goll* en *Comp.*	5	——	31⅛	à 34⅛
——— Neg. 1815 Metalliek	2½	——	33⅛	à 34
——— Certificaten zonder Coup.	2½	——	25⅛	à 25⅝
Napelsche Certificaten	5	——	57⅛	à 57⅝
Zweeden		——	30⅛	à 30⅝
America, *Hope* e. c.	5½	——	96⅛	à 97
Deensche Tollen		——	66⅛	à 67
Deensche Kroon		——	66	à 66⅛
Deensch Agiet Comp.		——	76	à 77

(*) Zinspeling op de Zinspreuk van *Prins Willem den Eersten*: *Saevis tranquillus in undis.*

*** Een ieder die iets te vorderen heeft van, verschuldigd is aan, eenige Gelden, Goederen of Papieren onder zich benintende moet hebben, behoorende tot de Nalatenschap van wijlen Mr. T. G. D. M. VAN ROSEVELT, in Jeven *Praesidirend Burgemeester* in 's Gravenhage, wordt verzocht zulks tijdelijk op te geven aan Mr. S. J. S. VAN ROSEVELT, te Leijden, voor- of uiterlijk op den 15 October aanstaande.

*** D. DU SAAR, Boekverkooper te Leijden, zal op MAANDAG den 30 September 1816, en twee volgende dagen, ten zijne Huize, verkopen: *Twee keurige Verzamelingen van* BOEKEN, in onderscheidene Talen en Wetenschappen, waar onder vele voornaame Werken voorkomen; benevens eenige *Boekes-Kasten*; zijnde de eerste Verzameling bijeengebragt door N. M. N. J. en de tweede uitgelaten door den Wel-Eerwaardigen Heer J. A. REVIER, in leven *Predikant* bij de Waalsche Gemeente te Goes, en A. R. F.

Verder zal bovengemelde op VRIJDAG en ZATURDAG den 4 en 5 October, ten zijnen Huize, verkoopen: Een keurige en zeer net geconserveerde Verzameling van *Fransche, Hoog- en Nederduitsche* BOEKEN, bestaande in *Godg., Regtsg., Hist., Reis- en Letterkundschrifte., Romans, Mengsels, Spectat.* en *Dichtkunde*, waar onder vele fraaije Werken van Smaak gevonden worden, benevens eenige RARITEITEN en fraaije BOEKENKASTEN; nagelaten door den Heer C. P. VAN STAVEREN, in leven *Notaris* te Leijden. Waar van de Catalogi te bekomen zijn.

*** Op Maandag den 30 September 1816, en volgens, zal men klaar verkoopen, op de Hoogewerd, pourent de Waereg, publiek verkoopen: Diverse fraaije MEUBILEN, als Spiegels, Tafels, Stoelen, Spijsetels, oude blaauwe en gecouleurde Porceliinen, Verlakte en Glaswerk, Ledekant, Tombeaux, koperen Bedsteden en Toebehoorten, fijne Tafel-Linnen, dito Bericht- en een menigte andere Comptoirbehoeftens, eenzeer groote party Pallasen, Bijtels, Hangsloten, Spaanbeker, Chirtle Sprijen, Catoenen, Neteldoek, Koper, Tin, IJzerwerk, en verdere Goederen. Alles Vrijdag en Saturdag voor de verkooping des namiddags van 2 tot 5 uire, voor een ieder te zien.

*** A. DOUBERT, M. MENSEN en J. M. ELS, Makelaars, zullen op Donderdag den 26 September 1816, te Amsterdam, des namiddags ten half twee uire precies, ten Huize van *T. van Leeuwen*, in de Brakke Grond in de Nes, verkoopen: Een partij Oost-Indische GATOENE LAKENS; bestaande als nader bij Notitie zal worden uitgegeven, dewelke in tijds bij gemelde Makelaars te bekomen zullen zijn.

*** D. en J. POSTHUMUS Yz., O. H. HILLEKES, J. H. BOUWER, J. DOLL HGGES, C. J. W. THONE, J. D. MERCKER Yz